

UVOD

Ideje o udruživanju naroda na određenom prostoru radi boljeg i sigurnijeg života je veoma stara. Kroz vijekove ljudi su pokušavali da stvore bolje uslove života kako u Evropi tako i u cijelom svijetu stvarajući male saveze gradova radi veće sigurnosti i bolje odbrane u doba rata.

Jedna od tih ideja je i ideja o Evropskoj zajednici kasnije Uniji koja se javila posle Drugog svjetskog rata. Stanovništvo cijelokupne Evrope je bilo umorno od rata, neimaštine i neizvjesnosti. Zbog opravdanog straha od ponovne prevlasti jednog naroda odnosno nacije, države su međusobno stvarale male saveze i udruženja radi međusobne kontrole ali najviše radi lakšeg obnavljanja porušenih zemalja u Drugom svjetskom ratu.

Maršalov plan je bio jedna od osnova na kojima počiva ideja o Evropskoj zajednici. Stvaranjem Evropske zajednice za uglj i čelik neposredno posle rata otvoren je put udruživanja naroda Evrope. Bilo je potrebno stvaranje jedinstvenog pravnog sistema koji bi regulisao odnose među državama članicama Evropskih zajednica. Vrhovni tumač pravnih odnosa u bilo kojoj državi ili zajednici država i onaj koji presuđuje i daje prednost jednoj strani po pravu jeste sud.

Stvoren je Sud Evropskih zajednica 1952. godine a Konvencijom o određenim institucijama 1957. godine ovaj sud je postao vrhovni sud za sve tri Evropske zajednice i dobio je naziv Sud pravde Evropskih zajednica. Posle usvajanja Lisabonskog sporazuma naziv suda se mijenja u Sud pravde Evropske unije. Sjedište suda je u Luksemburgu.

Do 1989. godine Sud pravde je obavljao sudsku vlast u svim tadašnjim zajednicama ali mu je zbog povećanog obima posla pridodat Prvostepeni sud. On je trebao da rastereti Sud pravde i obezbijedi efikasniji postupak ali i da obezbijedi drugostepeni postupak ukoliko bi bilo potrebe za tim.

Danas se u generalnom smislu Sud pravde smatra kao vrhovni sud Evropske unije čiji je glavni zadatak da osigura poštovanje prava u tumačenju i primjeni Ugovora Evropske unije. Takođe on je odgovoran da pravo Evropske unije primjeni na isti način na cijeloj teritoriji Unije pravilnim tumačenjem odredaba osnivačkih ugovora i komunitarnog prava.

Kako je on organizovan, koje su mu nadležnosti i principi na kojim se zasniva rad Suda pravde Evropske unije pokušaćemo u ovom radu malo detaljnije da obrazložimo i skrenemo pažnju koje su mu prednosti i mane. Pravo Evropske unije je relativno mlado pravo u svojim začecima koje se svakodnevno razvija i širi.

Evidentno je da mora postojati vrhovni tumač pravnih normi u Evropskoj uniji kako bi postojala pravna sigurnost i za građane Evropske unije i za same države članice a i za Evropsku uniju. U ovim trenucima to je Sud pravde Evropske unije koji pretenduje da postane vrhovni ili ustavni sud EU.